HÅNDBOG

TIL POLITISKE OG DEMOKRATISKE AKTIVITETER I ALTERNATIVET

ALTERNATIVET

INDHOLDSFORTEGNELSE

Kære Alternativist	1
Alternativets demokratiske og politiske aktiviteter	2
Demokratisk samtale	3
Samtalesaloner	3-4
Eksempel: Samtalesalon om det gode børneliv	4-6
Politik lavet af medlemmer og borgere: politiske visioner og politiske forslag	7
Skabelse af politik	8
Politiske Laboratorier	8
Eksempel: Politiske Laboratorie om bæredygtig byudvikling i København	9-10
Formidling	11
Samlet proces for at skabe politik i Alternativet	12
Eksempel: Udvikling af Alternativets ligestillings- og mangfoldighedspolitik	12-13
Facilitering af aktiviteter	14-15

Kære Alternativist

Denne håndbog er udviklet til alle os, der er engageret i Alternativet, eller gerne vil være det. Den er lavet til dig, der er helt ny i Alternativet og gerne vil i gang med politiske og demokratiske aktiviteter, og til dig, der vil finde ny inspiration.

Du kan lave de aktiviteter, som du har lyst til, på den måde, der giver mening for dig. Håndbogen er skabt på baggrund af vores fælles erfaringer og skal understøtte vores fælles aktiviteter. Hvis du har andre eller bedre idéer, så gå endelig bare i gang!

God fornøjelse!

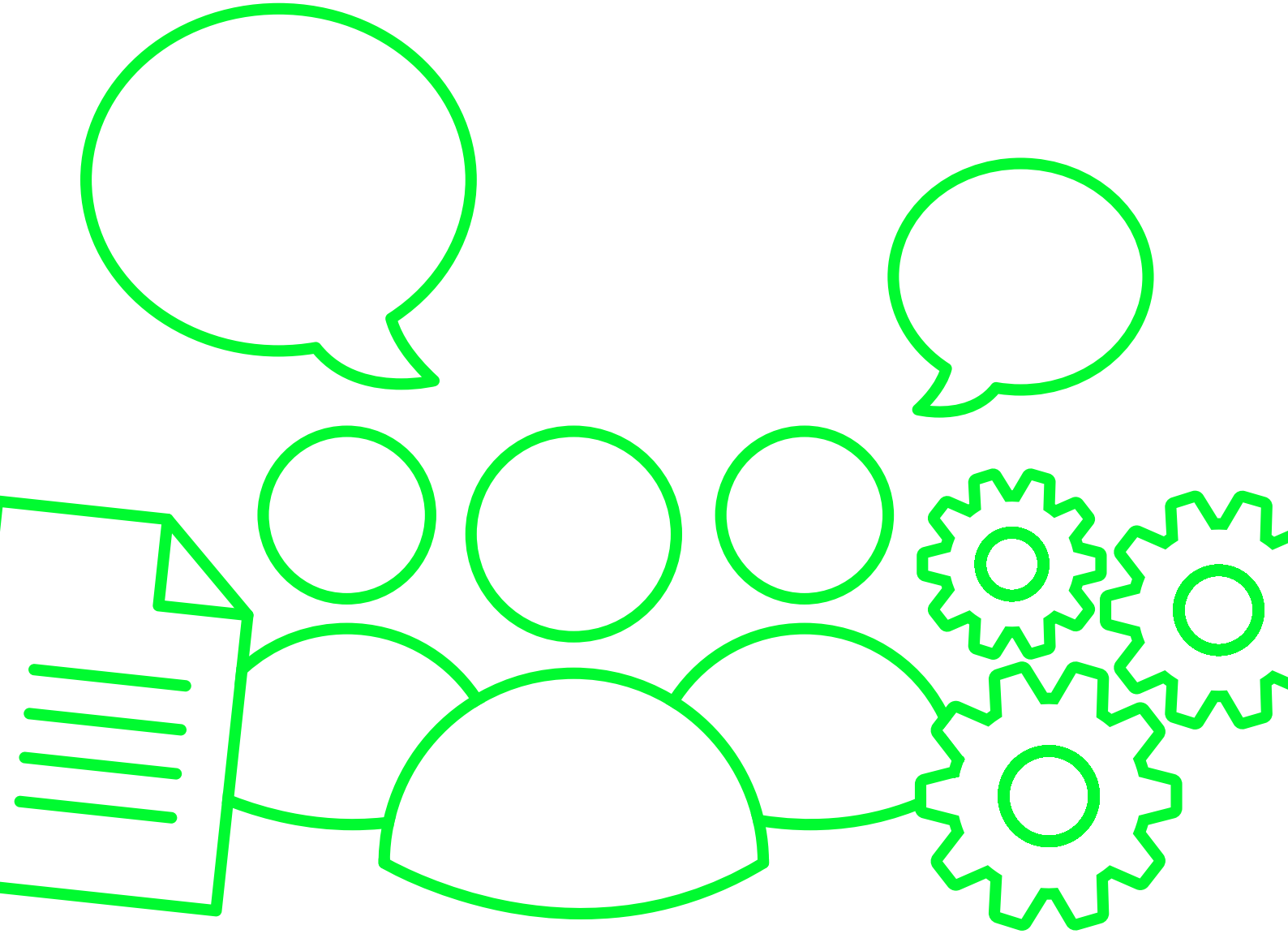

ALTERNATIVETS DEMOKRATISKE OG POLITISKE AKTIVITETER

I Alternativet forstår vi politisk engagement som mere end udvikling af politik til brug i folketinget, byråd og regionsråd. Politik er også de politiske og demokratiske samtaler, vi har med hinanden. Det er vores engagement, aktiviteter, fællesskab, vores snakke over middagsbordet og vores formidling af vores fælles politik og projekt. Alternativets aktiviteter kan deles op i:

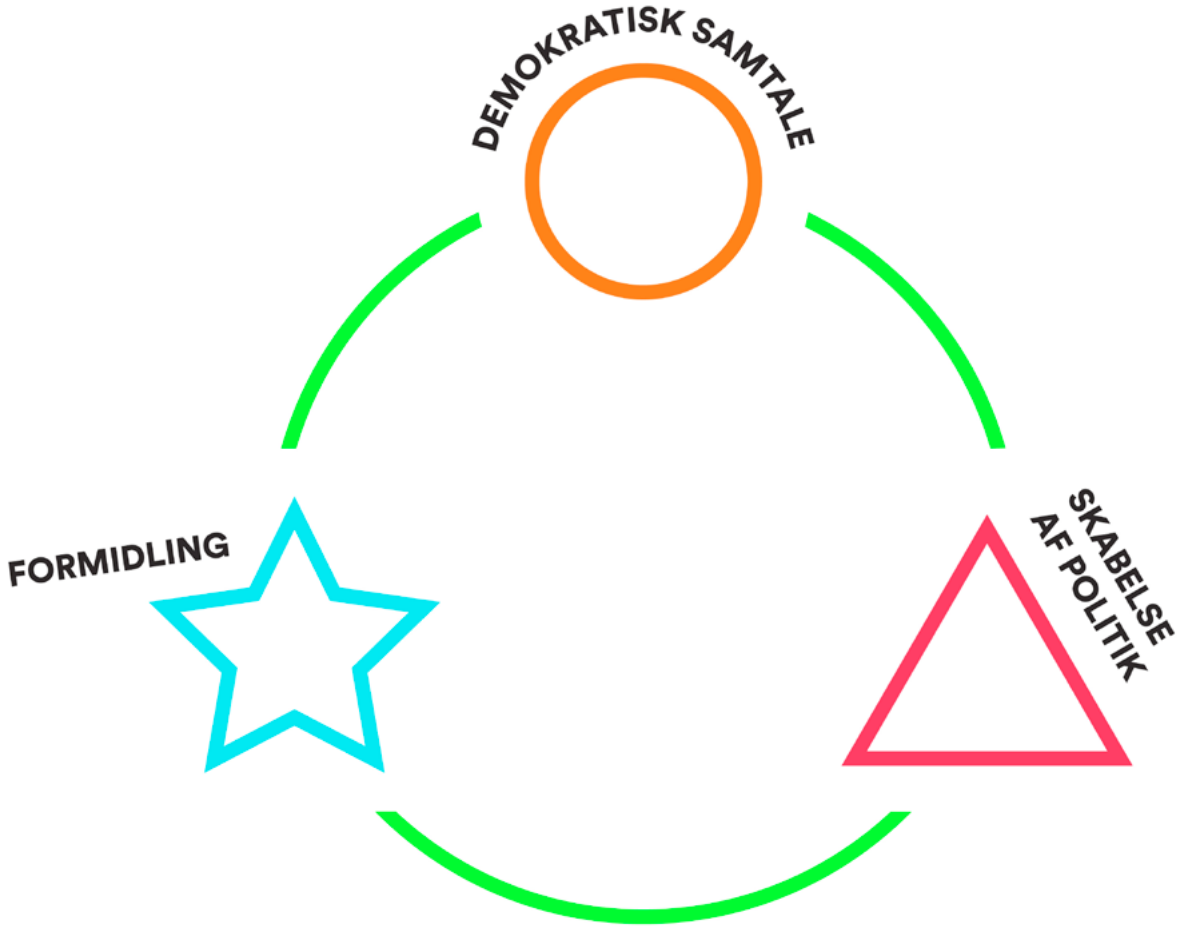

DEMOKRATISK SAMTALE

Demokratiske samtaler kan være en samtale over en middag, en gåtur i naturen og de andre sammenhænge, hvor vi mødes om den meningsfulde samtale. Formålet er selve samtalen og dens indhold. En demokratisk samtale giver os nye perspektiver på forskellige emner, og forhåbentligt begejstring!

Men hvorfor al den fokus på, hvordan man laver gode, demokratiske samtaler? Vi har hele tiden samtaler mennesker imellem, men de er ikke nødvendigvis gode. ”Hvad laver du så?” og ”Hvor kommer du fra?” er de mest klassiske spørgsmål, når vi møder nye mennesker – og til dem kommer ofte de helt klassiske svar. Den måde at samtale på er nem, men forventningerne til hinanden forhindrer os i at åbne op for nye perspektiver, relationer og ny læring.

Én måde at skabe gode rammer for meningsfyldte samtaler er samtalesaloner.

SAMTALESALONER

Samtalesaloner er et redskab til at skabe mulighed for behagelige, spændende og meningsfulde samtaler. Forestil dig en hyggelig aften på café, hvor tonen er uformel og hvor der er rum for spændende og tankevækkende samtaler. Til en samtalesalon kan du sagtens møde op alene uden at kende nogen i forvejen. Salonværterne sørger nemlig for, at du kommer i snak med de andre gæster. Der vil være en række spørgsmål og aktiviteter, der støtter op om samtalen og sætter konstruktive rammer. Formålet er ikke at blive enige eller beslutte ting. Fokus er på samtalen i sig selv.

Emnet for samtalesalonen er lige det, der interesserer jer. Man kan afholde flere samtalesaloner efter hinanden, hvis deltagerne har lyst, eller hvis man gerne vil have skabt en masse ny viden, der på sigt kan bruges til at udvikle politik. Forsøg at få forskellige faglige og politiske perspektiver i salonerne.

Samtalen bygges op omkring en samtalemenu, der består af en række gode og åbne spørgsmål til emnet.

Hvordan afholder jeg en samtalesalon?

Samtalesaloner er er nemme at gå til. Du skal blot have lysten til at samle mennesker omkring spændende emner.
Tænk over:

- Hvad ønsker jeg at deltagerne får ud af samtalerne?
- Hvordan skaber jeg bedst rammerne for en spændende og tankevækkende samtale?
- Hvordan sammensætter jeg samtalemenuen, så den lægger op til dialog, undren og nysgerrighed?
- Hvordan runder jeg samtalesalonen af, så folk er inspirerede, når de går hjem?
- Hvad skal der ske efter salonen? Er den én i en række af flere, og hvis ja, hvordan skal forløbet se ud?

Det praktiske

Antal deltagere: 5 - 50
Varighed: 2 -3 timer
Materialer:

- En samtalemenu
- Et godt lokale med plads til, at deltagerne kan sidde både samlet og i mindre grupper
- Måske papir og tusser, hvis I vil tegne og skrive ned
- Kaffe

Eksempel: Samtalesalon om det gode børneliv

En gruppe arrangerer en samtalesalon en søndag eftermiddag. Det gode børneliv er på menuen, og de ønsker at bringe mennesker sammen i samtale omkring hvad det gode børneliv kan betyde.

De inviterer på AlleOs og Facebook og i relevante netværk, og kalder arrangementet ”Samtalesalon om det gode børneliv”. I invitationen står, at alle er velkomne, uanset hvad de ved, hvad de tænker, og hvem de er.

Aftenen forløber således:

Velkomst

Der møder 15 mennesker op i det lille lokale, hvor der er dækket op med kaffe. Folk sætter sig i små grupper og hilser. De to værter præsenterer samtalesalonen, og fortæller at formålet med aftenen er, at have meningsfulde samtaler om det gode børneliv, og blive klogere på hinanden og emnet.

Værterne beder som indledende øvelse deltagerne snakke to og to omkring, hvornår de sidst har haft en meningsfuld og givende samtale med et menneske, de ikke kendte i forvejen.

Derefter skal deltagerne i gang med samtalemenuen:

Samtalemenu

Ved hvert bord er printet en samtalemenu. På den står:

MENU

- *Hvordan var dit liv som barn? Og var det anderledes end det børneliv, vi ser i dag?*
- *Hvad er det vigtigste ved menneskers barndom for, at de får et meningsfuldt liv?*
- *Er mennesker i dag børn i for kort tid af del af deres liv?*
- *Hvad er det gode ved de liv, vi tilbyder børn i Danmark? Hvad er det svære?*

Ved bordene drøftes præstationskulturen, de sociale medier, angst og depressioner, travlhed, ulighed og meget andet. Der fortælles historier om egne og medmenneskers udfordringer, og om drømme for det gode børneliv i Danmark.

Alt efter antal deltagere og tid, kan man lave nye grupper, hvor deltagerne skal tale om andre spørgsmål.

Opsamling

Arrangørerne, der selv har siddet ved et bord hver, takker deltagerne for at være med. Deltagerne bliver bedt om at fortælle om, hvad de talte om, og hvad de har fået ud af at mødes med nye mennesker omkring spændende og svære emner.

POLITIK SKABT AF MEDLEMMER OG BORGERE: POLITISKE VISIONER OG POLITISKE FORSLAG

I Alternativet er en del af vores politik udviklet af medlemmerne. I dette afsnit kan du læse om forskellen på politiske visioner og politiske forslag, og hvordan de bliver vedtaget.

Politiske visioner er en kort beskrivelse af, hvad Alternativet ønsker inden for et afgørende politisk område. En vision er formuleret som et politisk ønske, der umiddelbart er uden for rækkevidde, men inden for synsvidde. Det er en hensigtserklæring om en fremtid, som Alternativet vil arbejde hen imod. Visionen bygger ovenpå Alternativets manifest, værdier og debatdogmer og taler ind i partiprogrammet. Visionen skal kunne fungere som fundament for konkrete forslag, idéer og mærkesager.

Politiske visioner laves af Alternativets medlemmer. Minimum 10 medlemmer indstiller visionen til høring i 3 uger på Dialog. Dernæst er visionen til behandling i Politisk Forum, hvor minimum 80% af medlemmerne skal give opbakning, for at den vedtages, og bliver en del af Alternativets officielle politik.

Politiske forslag er konkrete forslag der kan lede Danmark (og verden!) i retning mod Alternativets visioner. Forslag kan bruges enten i parlamentarisk arbejde eller i større politiske udspil – fx: 30 timers arbejdsuge. Forslag udvikles i Politisk Katalog, som er en del af Alternativets medlemsplatform, og vedtages igennem følgende tre faser:

Politiske laboratorier eller andre udviklingsprocesser, fx arbejdsgruppemøder.	Idéer udvikles og konkretiseres.
Høring - digitalt	For at et forslag kan komme i høring, skal det have 10 stillere. Derefter er forslaget i høring i minimum 10 og maksimum 60 dage. Derefter kan forslaget søge opbakning.
Opbakning – digitalt	Forslaget søger opbakning i 14 dage, hvor medlemmer kan stemme for eller imod. Hvis mindst 40 medlemmer har taget stilling indenfor de 14 dage og forslaget har en positiv gennemsnitlig score (over 0), så kommer det i vores politiske katalog til løbende validering.

SKABELSE AF POLITIK

At lave politik kan altså både være visioner til partiprogrammet og politiske forslag til Politisk Katalog, som er en platform på Alternativets medlemsside.

Politiske laboratorier er en væsentlig – men ikke den eneste – del af, at skabe politik.

Politiske Laboratorier

Et politisk laboratorie er en del af den proces, hvor vi udvikler Alternativets politik i fællesskab.

Politiske Laboratorier skal understøtte en ny, involverende og dynamisk politisk kultur i Alternativet og i Danmark. Her skal alle borgere kunne involvere sig på en god måde uanset baggrund, uddannelse og viden.

Vi ønsker, at:

- det skal være let og muligt at involvere sig i politik.
- eksperimentere med anderledes samtaleformer, der kan skabe en ny politisk kultur.
- lave politik som er baseret på så mange gode argumenter, perspektiver og så megen viden som muligt. For at give liv til mottoet: **Flere ved mere**.

Hvordan afholder jeg et politisk laboratorie?

Forud for planlægningen af et Politisk Laboratorie finder folk sammen på baggrund af interesser. Arbejdsgruppen skal i denne gruppe afklare det politiske emne, og hvordan processen skal se ud. I kan med fordel starte med at afholde samtalesaloner for at få mere viden om det givne emne.

Politiske laboratorier kan se ud på mange måder, men vil ofte indeholde:

- Et konkret politisk emne, der skal udvikles politik omkring
- Et tydeligt formål: Hvad skal vi nå i dag?
- En brainstorm – hvilke idéer og drømme har vi?
- En konkretisering – mere arbejde med de forskellige idéer
- En prioritering – hvad er de vigtigste punkter at arbejde videre med?

- En opsamling – hvad er vi blevet enige om i dag?
- Hvad nu? En plan for, hvordan arbejdet fortsætter

Politikudvikling kræver meget forberedelse og efterarbejde. Et politisk laboratorie er en væsentlig del af forløbet, men ikke den eneste del.

Eksempel: Politiske Laboratorie om bæredygtig byudvikling i København

Arbejdsgruppen forbereder

En arbejdsgruppe har planlagt et politisk laboratorie om bæredygtig byudvikling i København, i efteråret 2017. De laver event på AlleOs rettet mod medlemmer af Alternativet og på Facebook, hvor man forsøger at invitere så bredt som muligt – også borgere der ikke er medlem af Alternativet.

Dagens forløb

Ca. 25 mennesker møder op i lokalforeningens lokaler. Arbejdsgruppen stiller med en facilitator, der skal guide deltagerne gennem aftenens program.

Da alle tilmeldte er mødt op, præsenterer den ene arrangør dagens program og baggrunden for afholdelsen af det politiske laboratorie. Det bliver forklaret, at dette politiske laboratorie er det første af flere om emnet.

Derudover forklares:

- Hvad et politiske laboratorie er.
- At alle kan være med, uanset viden og holdninger på området.
- At vi åbner himlen - vi må gerne drømme i dag.

Arrangørerne sætter gang i en kort øvelse, hvor deltagerne to og to snakker sammen i tre minutter. Emnet for snakken er: Hvor oplever du bæredygtighed, i dit liv som Københavner?

Derefter fører facilitatoren deltagerne igennem programmet:

Fase 1: Idéudvikling

Deltagerne sætter sig ved borde fem og fem, og drøfter tanker og idéer omkring bæredygtig byudvikling. Udgangspunktet for samtalen er bæredygtige løsninger i andre byer – i Danmark og i verden. De fleste kender til spændende projekter rundt omkring i verden. Ved hvert bord sidder en arrangør og er bordvært og sørger for at snakken glider, at alle kommer til orde, og at der bliver noteret hovedpointer på en planche.
Der bliver diskuteret affaldssortering i San Fransisco, Folket Park på Nørrebro og bilfri byer i Europa.

Herefter en kort pause, og folk samles om kaffe og snacks.

Fase 2: Kvalificering og videre arbejde

Efter pausen skal deltagerne dykke ned i de enkelte inputs og idéer og udfolde baggrund, fakta og muligheder. Hvert bord skal inden for de næste 45 min vælge 3 konkrete forslag, som man kan arbejde videre med, til de næste politiske laboratorier.

Fase 3: Opsamling og prioritering

Deltagerne har drøftet deres forslag i dybden og fremlægger de 3, de har prioriteret i plenum. Arrangørerne samler idéerne, så de kan tages med til de næste politiske laboratorier. Alle inviteres til at deltage i den videre proces.

Arrangørerne runder dagen af, og samler op på dagens overordnede resultater. Arrangørerne fortæller også, hvad der skal ske nu: Der nedsættes arbejdsgrupper til de forskellige forslag, og arrangørerne kontakter interesserede omkring de næste arrangementer.

FORMIDLING

Formidling dækker over det, vi siger til os selv og andre, om vores politik og vores demokratiske aktiviteter. Formålet er at få skabe mulighed for feedback og refleksioner omkring vores aktiviteter og politik. Formidling er en målrettet aktivitet, der sikrer at vi i Alternativet bliver tydeligere omkring vores politik og måde at arbejde sammen på. Ud ad til skaber formidling forståelse og overbevisning hos ikke-aktive medlemmer, borgere og vælgere.

Invitation og opmærksomhed

Events oprettes i kalenderen på AlleOs og på relevante Facebookgrupper. Tænk også på, om du vil invitere andre, fx interesseorganisationer og fagpersoner.

Ekstern formidling og presse

Der kan være gode grunde til at kontakte den lokale presse, når I har et spændende arrangement.

På første side i lokalaviser kan du som regel finde kontaktinfo til redaktionen. Ring til redaktionen og inviter dem til jeres lokale event. Når du har dem i telefonen, så vær konkrete om arrangementet, og fortæl, hvorfor det kan være spændende for avisen og deres læsere. Måske handler det om noget, der er relevant for lokalsamfundet – fx **Det gode børneliv**.

SAMLET PROCES FOR AT SKABE POLITIK I ALTERNATIVET

Nu har du læst om demokratiske samtaler i form af samtalesaloner, og skabelse af politik i politiske laboratorier, og om formidling af vores politik og projekt.

Når vi udvikler politik i Alternativet foregår det bedst, når der både indgår samtalesaloner, politiske laboratorier og formidling – og naturligvis arbejdet med at forberede aktiviteterne og samle op.

En proces fra idé til færdig politik kan se sådan her ud.

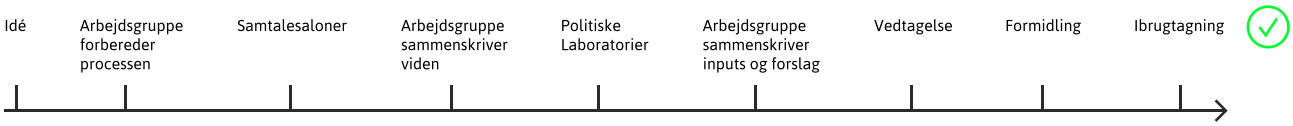

Eksempel: Udvikling af Alternativets ligestillings- og mangfoldighedspolitik

Et eksempel på et sådant samlet forløb er udviklingen af Alternativets ligestillings- og mangfoldighedspolitik i 2015-2016.

Mennesker mødes

En gruppe af frivillige lærer hinanden at kende gennem forskellige arrangementer. De er alle interesserede i ligestilling og mangfoldighed, og organiserer sig i en arbejdsgruppe. Til deres møder finder de ud af:

- at der mangler viden på området i forhold til at udvikle en mangfoldighedspolitik.
- at mangfoldighed og ligestilling er et følsomt emne, der kan være udfordrende at arbejde med.

Samtalesaloner

For at opnå mere og mangfoldig viden, afholder gruppen en række samtalesaloner (en række søndage – derfor søndagssaloner). Her kan alle interesserede kan deltage og have en meningsfuld samtale.

Arbejdsgruppen ønsker mangfoldig deltagelse borgere, eksperter og oplægsholdere, så der både er fokus på både kvinder, mænd, ikke-binære, transpersoner og etniske minoriteter.

Der bliver afholdt 11 Søndagssaloner over efteråret 2015. Hver salon behandler et emne under "mangfoldighed og ligestilling", og en ekspert indleder hver salon med et lille oplæg til videre diskussion.

Politiske laboratorier

Efter salonerne indsamler arbejdsgruppen den viden og de inputs, der er skabt til salonerne. Budskaberne bliver taget med til de efterfølgende politiske laboratorier. Der bliver afholdt fire politiske laboratorier: to i København, ét i Aarhus og ét digitalt politisk laboratorie. Alle deltagere i de politiske laboratorier bliver præsenteret for den viden, der er skabt i salonerne, som de politiske laboratorier tager udgangspunkt i.

Efter de politiske laboratorier skriver arrangørerne de nye inputs sammen med den eksisterende viden fra søndagssalonerne. Arrangørerne bearbejder materialet sammen med en række eksperter på området, så det passer til skabelonen for visioner til vedtagelse i Politisk Forum. Efterfølgende blev visionen vedtaget i Politisk Forum, og er nu punkt 10 i Alternativets partiprogram: Ligestilling og mangfoldighed.

Den generelle feedback på processen er, at deltagerne har oplevet at der bliver skabt et trygt sted at tale om et følsomme emner. Trygheden bliver især opnået fordi deltagerne føler, at gruppen er velorganiseret og struktureret. Deltagerne føler sig taget alvorligt og stoler på, at arrangørerne har evnen til at følge projektet til dørs.

FACILITERING AF AKTIVITETER

Facilitering handler om at styre en samarbejdsproces og gøre det let for alle, at deltage. I den mest simple form kan alle gøre det, og her er lidt inspiration.

Facilitatoren er ansvarlig for at **designe** og **afvikle** samtalesaloner og politiske laboratorier og skal sørge for:

At alle er klar over formålet med aktiviteten.	Alle deltagere og arrangører skal have en fælles forståelse af formålet med aktiviteten. Skal vi samtale? Udvikle konkrete idéer? Hvad sker der med inputs efter mødet? Skal vi mødes igen?
At alle de fremmødte bliver involveret i samtaler og udvikling af politikken.	Mennesker er forskellige, og de mere tilbageholdne deltagere skal også have mulighed for at komme til orde.
At værdier og debatdogmer overholdes.	Hav gerne værdier og debatdogmer med, eller husk dig selv og deltagerne på dem, så I får det mest inkluderende og givende møde.
At udbyttet af mødet bliver så stort som muligt.	Skal I lave politik? Så sørg for, at idéer bliver nedskrevet og kommer med videre i processen. Skal I samtale? Så sørg for, at der er gode samtalemenuer, og at stemningen er rar og åben.
At tid og program overholdes.	Lav en køreplan for dagen, og overhold den så vidt muligt.
At fornemme rummets energi og tilpasse programmet til det.	Det er aldrig godt at stoppe en god samtale, bare fordi det står i din køreplan. At have en køreplan er vigtigt, men det er også afgørende at kunne afvige. Måske har I tre samtaleøvelser eller tre emner I meget gerne vil igennem, men hvis deltagerne får god energi eller omvendt af nogle af programmets dele, så spring dem over eller forlæng punktet.

Husk altid feedback til deltagerne – send dem en mail eller en besked, hvor I siger tak for deltagelsen og beskriver hvad der skal ske fremadrettet, og hvordan deres inputs bliver brugt.

Facilitering af beslutninger: Mødediamanten

Et godt og let værktøj til facilitering af aktiviteter, hvor der skal prioriteres, samles op og tages beslutninger (fx politiske laboratorier) er **mødediamanten**.

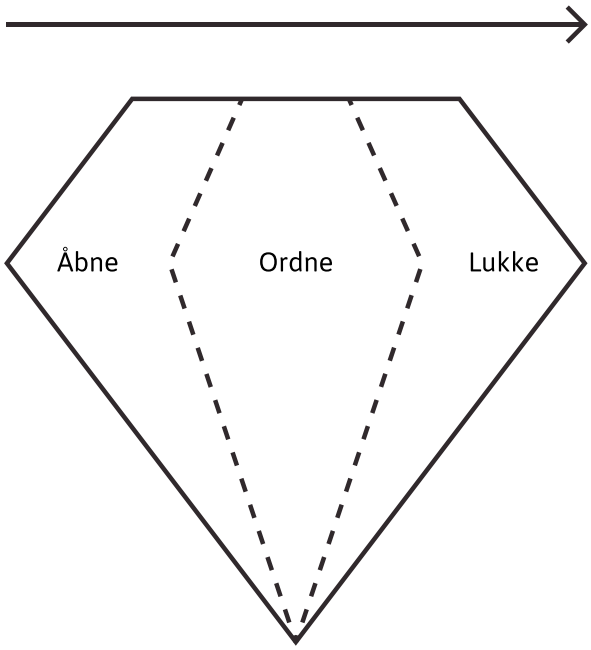

Her deler man mødet op i tre faser.

Fase 1: Idéudvikling

Her åbner man processen. Facilitator sætter rammerne og deltagere kommer med idéer og inputs.

Fase 2: Kvalificering og videre arbejde

Her ordner man inputs fra fase 1. Idéer diskuteres og kvalificeres yderligere.

Fase 3: Opsamling og prioritering

Her lukker man processen – man træffer valg, samler op, og taler om det videre forløb.
Du kan se eksempler på brugen af denne model i casen om politisk laboratorie om bæredygtig byudvikling.